

אתגר ההזדקנות

תוכנית עבודה לשנת 2022

ג'וינט-אשל | הזדקנות מיטבית בעידן של 100 שנות חיים

פתח דבר

שנת 2021 הייתה הראשונה בתוכנית החומש ה-11 של ג'וינט-אשל.

התוכנית מבטאת מעבר מאסטרטגיה של פיתוח מענים להפצה רחבה בנושאים שהוגדרו כחסרים, לאסטרטגיה של קידום 'הזדקנות מיטבית' בישראל. האימפקט שהוגדר הוא דחיקת התלות אשר יקודם באמצעות מהלכים רחבים, מוכווני מדדים ויעדים ברמת הפרט וברמת המערכות המטפלות בו, תוך מתן דגש לצמצום פערים של אוכלוסיות פגיעות.

בעבודה עם פורום שותפים רחב גיבשנו את מפת המדדים להזדקנות מיטבית בישראל, וב-19 ביולי 2021 אישרה ממשלת ישראל, בהחלטה 127, מפת מדדים זו.

הממשלה הנחתה את הפורום, ובכך נעסוק גם בשנת 2022, להמשיך ולהעמיק בפיתוח היעדים, להציב יעדים לכל מדד, כולל התייחסות פרטנית לצמצום פערים של אוכלוסיות פגיעות – פריפריליות, מגזריות ומגדריות; למדוד את המצב באמצעות הלמ"ס וסקר share ולהניח על שולחנה אחת לשנתיים דו"ח מצב המדדים בהשוואה למדינות ה-OECD. בנוסף הנחתה הממשלה את המשרדים הרלוונטיים להכווין בשנים הבאות את תוכניות העבודה והתקציבים שלהם לשיפור המדדים שהוגדרו.

כחלק מהמעבר לתפיסה של קידום משותף של מהלכים מוכווני אימפקט, אנו עוסקים בשנים 2021-22 בתכנון עומק של שבעה מהלכים: חמישה מהם ברמת הפרט, ושניים - ברמת המערכות.

המהלכים מפותחים באמצעות למידה עמוקה מהנעשה בעולם של מדדים ברמת הפרט והמערכות ושל שיטות עבודה מומלצות/מובחרות (Best practices) לקידום, כמו גם מחקרי שיתוף ציבור ומחקרים כלכליים. כל אחד מן המהלכים כולל פיתוח שירותים והכשרות, לצד פעולות רוחב, ובהם קידום מדיניות ומודעות, כגון: חקיקה ורגולציה, תמריצים ושינוי עמדות; פיתוח מחקרים, דאטה, דיגיטל וטכנולוגיות ייעודיות; פיתוח ידע; וניהול שותפויות.

בשנת 2022 נתחיל בהוצאה לפועל של 2-3 מהלכים לצד המשך תכנון היישום של המהלכים האחרים. כמו כן נשקיע מאמצים ומשאבים משמעותיים ברתימה ובהכשרה של סוכני שינוי להיות חלק מקידום 'הזדקנות מיטבית' בישראל במגזר הציבורי, החברתי, העסקי והאקדמי.

השינויים באסטרטגיית הפעולה לצד ההתפתחויות המשמעותיות בתחום הלמידה כתוצאה מהקורונה, הובילו לשינוי תפקידה המסורתי של ג'וינט-אשל בתחום הידע וההכשרות לאנשי המקצוע ולהחלטה על הצורך להקים בית ספר לאומי למקצועות הזיקנה המשותף לכלל משרדי הממשלה הרלוונטיים. נושא זה יסוכם במהלך 2022, בכוונה שזה יחל לפעול בתחילת 2023.

בשנת 2021 מגפת הקורונה עדיין היוותה משפיע מרכזי על עולם הזיקנה. לפיכך המשכנו לערוך עם מכון המחקר ERI סקרים שבהם בדקנו כיצד משפיעה הקורונה על הזקנים בישראל. מן הסקרים למדנו על האוכלוסיות המועדות ביותר להיפגע, על גורמי הסיכון להידרדרות והחוסן להימנע ממנה, על הגופים והמערכות שהזקנים נוטים להישען עליהם ועל הפעולות שרצוי לנקוט כדי למזער את הנזקים. סקרים אלו השפיעו על המערכות בישראל ועל תוכניות ממשלתיות. מצב הקורונה בעתיד ישפיע על ההחלטה שלנו באשר להמשך קיום סקרים אלו גם בשנת 2022.

ההסלמה הביטחונית בחודש מאי 2021 (מבצע 'שומרי החומות') לצד מצב הקורונה, הובילו להקצאת תקנים ליישובי הדרום לטובת תגבור המענים באמצעות תומכים קהילתיים המסייעים לזקנים בהאצת הליכי החזרה לשגרה.

בנוסף המשכנו להפעיל זו השנה השנייה את קהילת היזמים החברתיים Aging IL, הצלחנו לעניין מעצבים ומפתחי אפליקציות ואתרים בפיתוח מוצר אינטרנטי מותאם למבוגרים המתקשים לבצע פעולות בדיגיטל, פיתחנו קורס משותף המספק ידע בזיקנה לסטודנטים במקצועות ההנדסה ועוד

בהזדמנות זו אנו מבקשים להודות לחברי הוועד המנהל, לעובדים המסורים של ג'וינט-אשל ולכל שותפינו לעשייה ומאחלים לכולנו שנת עשייה פורייה למען קידום הזדקנות מיטבית בישראל.

ד"ר סיגל שלח
מנכ"לית ג'וינט ישראל

יוסי היימן
מנכ"ל ג'וינט-אשל

רציונל

- אוכלוסיית ישראל (והעולם) מזדקנת
- שימור הסטטוס קוו הנוכחי וללא מימוש הפוטנציאל - אוכלוסיית המבוגרים מהווה אתגר כלכלי חברתי עבור המשק הישראלי
- נדרש להסב משאבים ותשומות לטובת מענים מוכווני מניעה לקידום הזדקנות מיטבית בקרב אוכלוסיית המבוגרים.

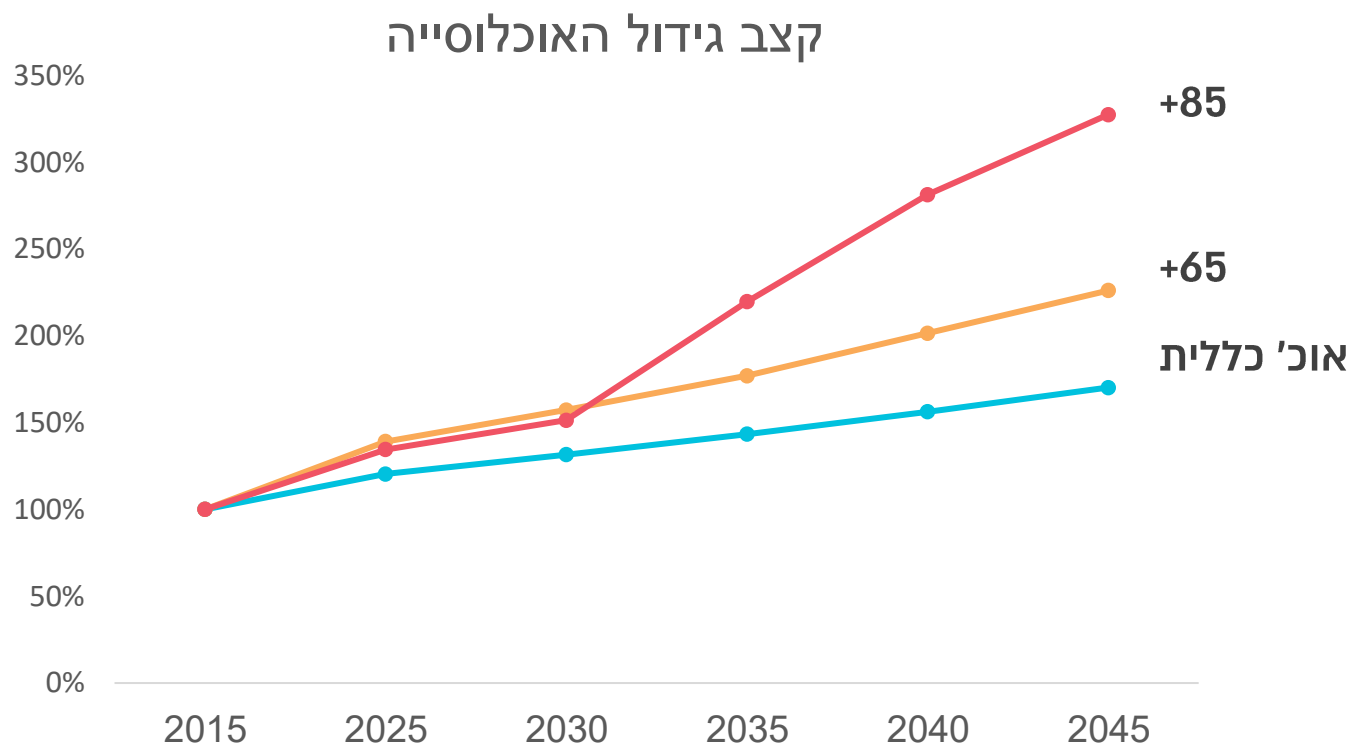

**אתגר
ההזדקנות**

תוכנית עבודה 2022 | ג'וינט אשל

רציונל - אוכלוסיית ישראל (והעולם) מזדקנת

בתוך 20 שנה יגדל מספר הזקנים בישראל ב-78.5%

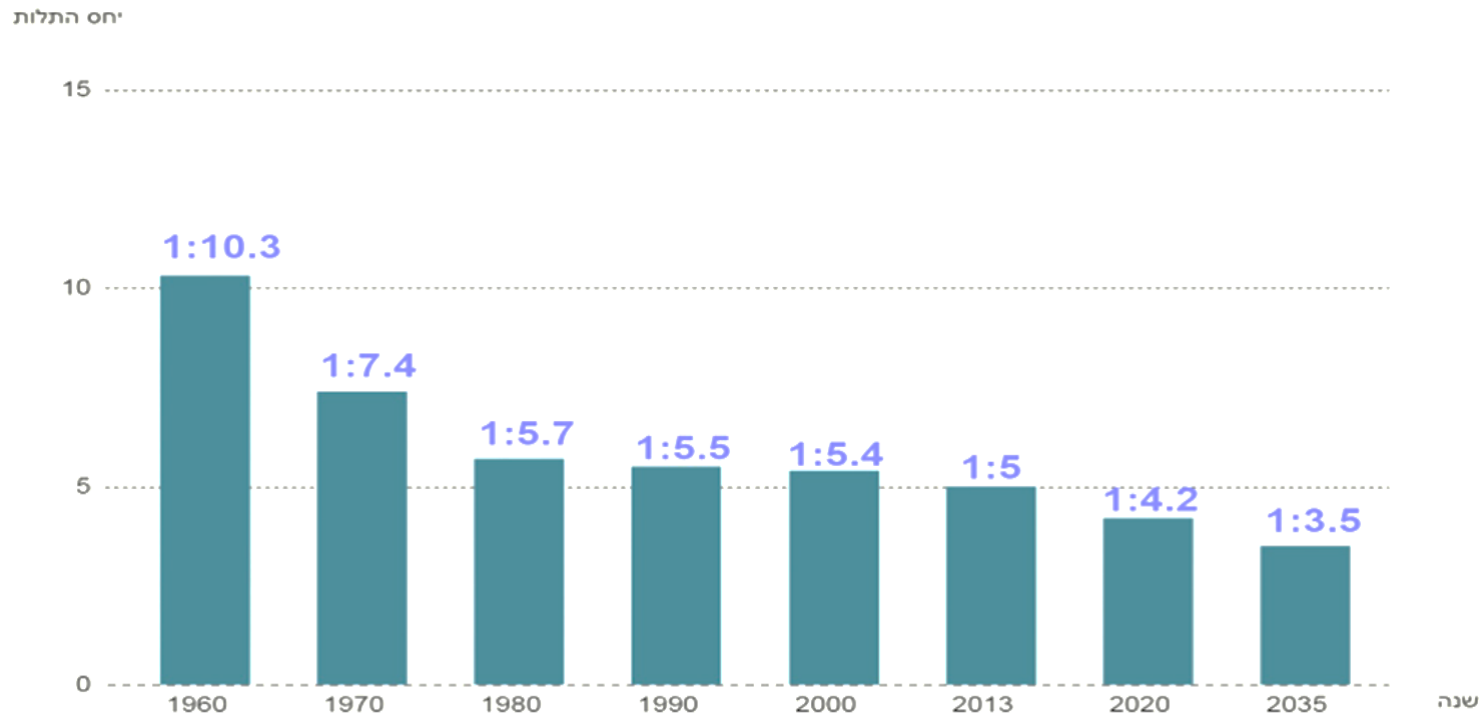

עיבוד שנתון סטטיסטי 2017, מכון ברוקדייל

רציונל – הסטטוס קוו מהווה אתגר כלכלי חברתי

יחס התלות [נטל] בין אנשים בגיל +65 לאלו שבגיל העבודה מחרף

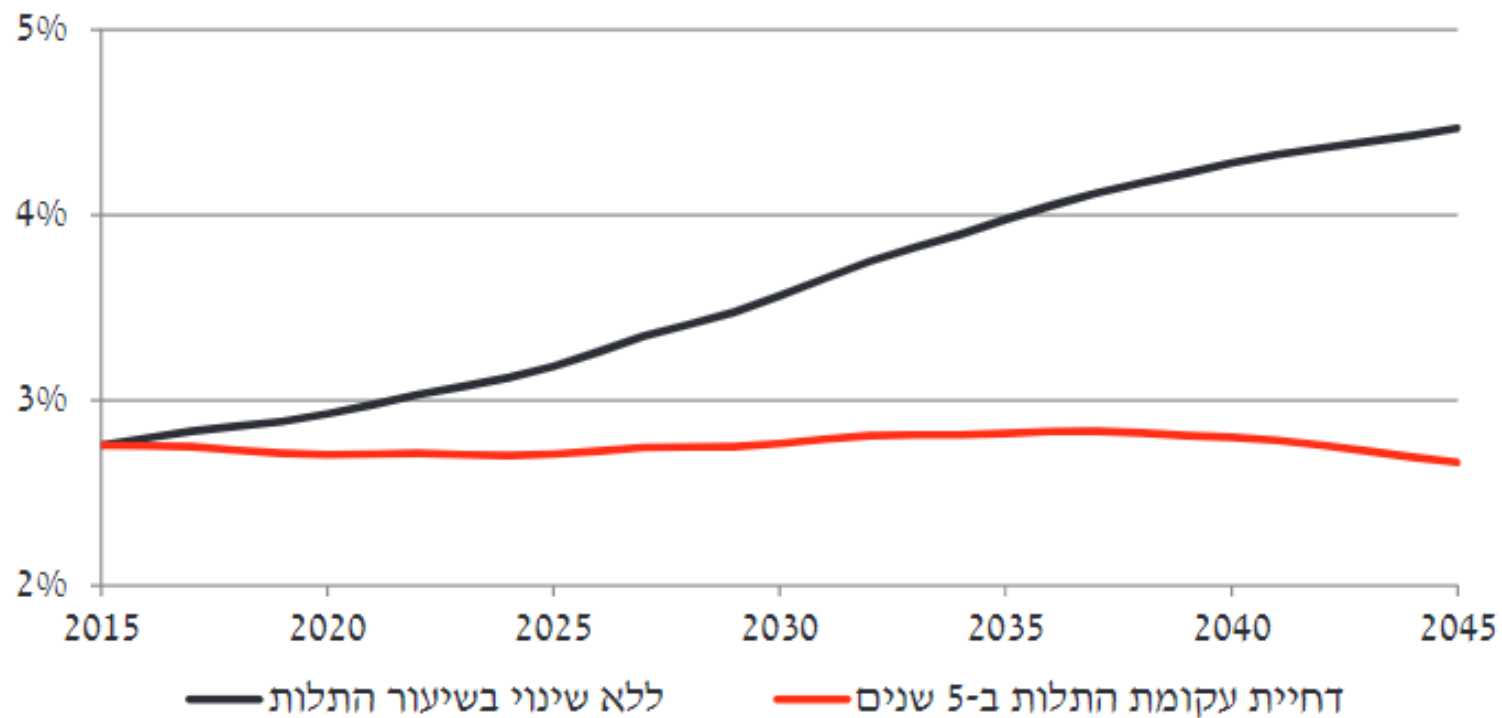

עיבוד שנתון סטטיסטי 2017, מכון ברוקדייל

רציונל – חשיבות המניעה ודחיקת התלות

תחזית שיעור הסיעודיים באוכלוסייה (עם וללא התערבות)

**אתגר
ההזדקנות**

רציונל – הסטטוס קוו מהווה אתגר כלכלי חברתי

הזדקנות האוכלוסייה מהווה אחד מ-7 האתגרים הכלכליים-חברתיים של מדינת ישראל בשנים הבאות

**אתגר
ההזדקנות**

רציונל – חשיבות המניעה ודחיקת התלות

החלטות

החלטה 127:

מפת מדדים לאומיים להזדקנות מיטבית

תאריך פרסום: 26.07.2021

החלטת ממשלה 127 מיום 19.07.2021 | הממשלה ה-36 בראשות נפתלי בנט

אתגר ההזדקנות

הזדקנות מיטבית

האימפקט הרצוי

מקסום העצמאות והאוטונומיה של האדם במהלך ההזדקנות
ודחיקת התלות שלו בזולת ובמערכת בגין סיכון בריאותי, חברתי או כלכלי
ובהתאם למדדים להזדקנות מיטבית, תוך צמצום פערים של אוכלוסיות מוחלשות.
האימפקט ישאף למקסם את התועלת לאדם ואת התועלת למשק.

הזדקנות מיטבית

איך נגיע לשם?

1. מהלכים

אוריינות דיגיטלית

חוסן אישי וניהול תקופת החיים החדשה

תעסוקה איכותית

שייכות חברתית

ניהול בריאות ותפקוד

מטפלות. ים בזקנים סיעודיים

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

דיור נגיש

2. תנועה לשינוי

אחרים במערכת והאקוסיסטם מאמצים את אותם יעדים להשפעה, וכועלים להשגתם

איך נדע שהגענו לשם?

מדידת אימפקט

ברמת האתגר
(יעדים כמותיים בגיבוש)

↑	% בעלי הכנסה פנויה גבוהה מהממוצע	↓	% המתקשים לכסות הוצאות בלתי צפויות
↑	% השנים בבריאות טובה	↓	% המתקשים בתפקוד יומיומי
↑	ציון איכות החיים הנתפשת	↓	% החשים בדידות

לאן אנחנו צריכים להגיע?

יעדי אימפקט

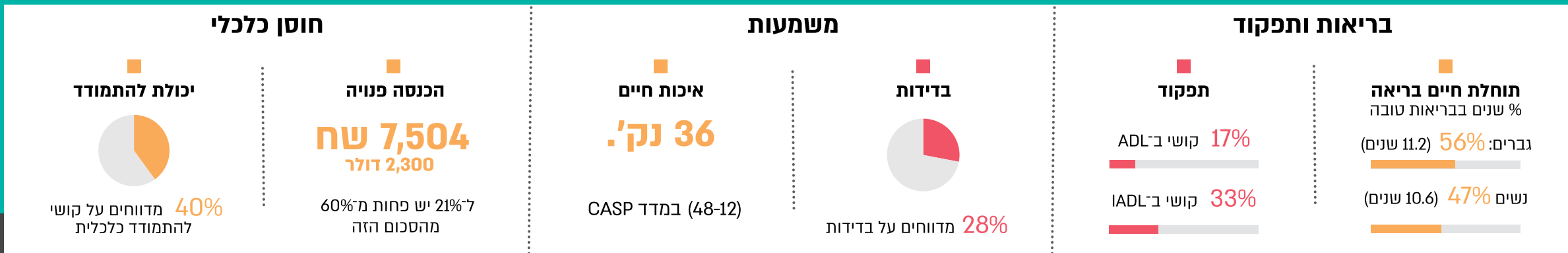
ברמת האתגר – 'דחיקת התלות'

- שיפור החוסן הכלכלי
- שיפור הבריאות והתפקוד
- שיפור בתחושת המשמעות

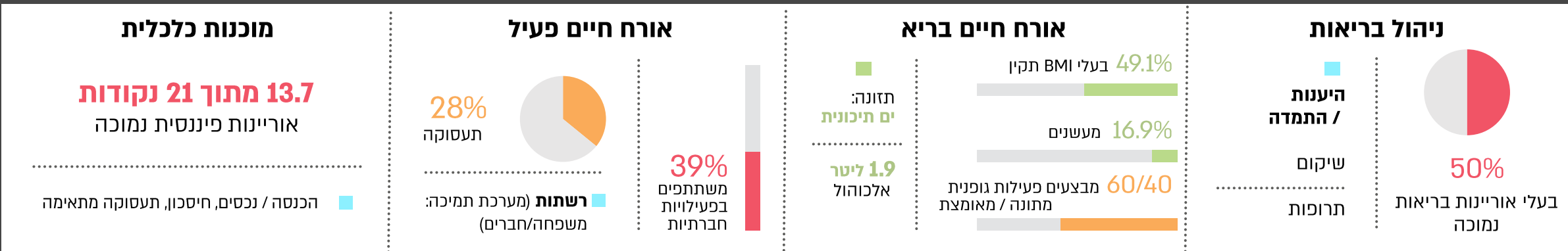
לוח מדדי השינוי להזדקנות מיטבית*

*אושרו בהחלטת ממשלה

מדדים להזדקנות מיטבית

מדדים מנבאים להזדקנות מיטבית

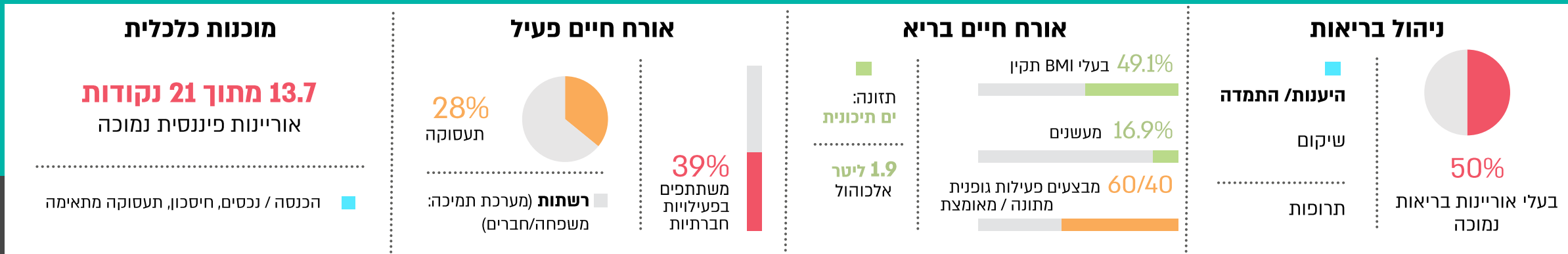
אוריינות דיגיטלית - מכפיל כוח רוחבי אשר משפיע על כל קבוצות המדדים

תוכנית עבודה לשנת 2022

מפת הדרכים להזדקנות מיטבית

להשגת האימפקט – 'דחיקת תלות'

מדדים מנבאים להזדקנות מיטבית

אוריינות דיגיטלית - מכפיל כח רוחבי אשר משפיע על כל קבוצות המדדים

מהלכים

תעסוקה איכותית	שייכות חברתית	חוסן אישי וניהול תקופת החיים החדשה	ניהול בריאות ותפקוד
דיור נגיש	רשות מקדמת הזדקנות מיטבית	מטפלות. ים בזקנים סיעודיים	אוריינות דיגיטלית

פעולות רוחב

מחקר דאטה דיגיטל | פיתוח ידע והכשרה | קידום מדיניות ומודעות | ניהול שותפויות

עקרונות מנחים הזדקנות מיטבית

מפת מדדים להזדקנות מיטבית

המפה כוללת 6 מדדי על בתחומים של בריאות, משמעות וחוסן כלכלי אשר גובשו ואומצו על ידי פורום השותפים ואושרו בהחלטת ממשלה ביולי 2021. בנוסף למדדי העל גובשה רשימה של מדדים מנבאים (משלימים) אשר יעברו תיקוף בשנה הקרובה. מדדים אלו יכוונו את הפעולה בשדה הזיקנה.

מיקוד באוכלוסיות פגיעות

המצב הסוציאקונומי של הפרט מהווה מדד מנבא להידרדרות בכל תחומי החיים. כחלק מהמחויבות של ארגון הג'וינט (ומשרדי הממשלה) לאוכלוסיות הפגיעות בישראל, בכל אחד מהמהלכים יושם דגש על זקנים פגיעים, בכריפריה החברתית כלכלית של ישראל ובחברה הערבית.

גישת מניעה

הסבת המיקוד והמשאבים לצמתים המהווים סיכון להידרדרות וסיכוי לצמצומה בעיתוי המתאים.

מוביל ושותפים

כל מהלך יובל על ידי מוביל ממשלתי מרכזי [אחד או יותר] וילווה על ידי ועדת היגוי רחבה של שותפים רלבנטיים מהמגזר הציבורי, השלישי והעסקי.

שינוי בהתנהגות הפרט

המדדים והתוצאות מכוונים לשינוי ברמת הפרט והמחייבים שילוב בין אחריות הפרט, השתנות המערכת ואינטראקציה ביניהם.

מהלכים להשגת אימפקט

התוכנית מורכבת מ-8 מהלכים אסטרטגיים. 5 מהלכים המכוונים לשינוי במדדי הפרט ו-3 מהלכים המכוונים לשינוי ברמת מערכת, אשר ישפיעו על הפרט. כל מהלך בנוי מאוסף של תוכניות ופעולות רחב משלימות, הפועלות במשותף להשגת השפעה מצטברת.

מדידת התקדמות

המדידה תתבצע ב-3 רמות: ברמת התוכנית, ברמת המהלך וברמת האתגר. המדידה ברמת האתגר תתבצע אחת לשנתיים ותפורסם על ידי המדינה.

שינוי בפלטפורמות מרכזיות

כתפיסה, רוב המהלכים נשענים על תשתיות הפרוסות ארצית והפוגשות היקפים גדולים של אוכלוסיית היעד ו/או המהוות אחוז ניכר מההשקעות הציבוריות בזיקנה. זאת מתוך רצון לנתב את המשאבים המושקעים כבר היום לכיוונים של מניעה ומתוך הבנה כי הקמת פלטפורמה חדשה דורשת השקעות מרובות במשך שנים.

פרופילים בסיכון | בסיכוי

כל מהלך פרט מכוון לצמצום פערים במדדים המנבאים בקרב פרופילים המצויים בסיכון להידרדרות או בסיכוי לצמיחה באחד מתחומי החיים המנבאים הזדקנות מיטבית.

אבני דרך בקידום האתגר על ציר הזמן

עדכון ויישום סבב 2

יישום סבב 1

התנעת היישום

תכנון היישום

תכנון אסטרטגי

2026 והלאה....

2023-25

2022

2021

שנת 2020

- הפעלת בטא סייט
- קידום פעולות רוחב
- מדידת T0 T1 T2
- למידה ופיתוח שוטפים

- אפיון בטא סייט
- בחירת כלי מדידה
- דאטה ודיגיטל תומך
- תכנון פעולות רוחב
- הסכמת שותפים מימון

- ברמת כל מהלך:
- מפת מדדים
- פרופילים בסיכון
- Best practices
- פלטפורמות מרכזיות
- הצדקה כלכלית
- הסכמת שותפים מימון

- מפת מדדים לאתגר
- מפת מהלכים
- הסכמת שותפים
- החלטת ממשלה

סטטוס מהלכים | מעבר מתכנון ליישום

הקפאה

דיר נגיש

השלמת התכנון

אוריינות דיגיטלית

חוסן אישי וניהול תקופת החיים החדשה

תעסוקה איכותית

ניהול בריאות ותפקוד

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

התנעת יישום עם מדידת To

שייכות חברתית

מטפלות. ים בזקנים סיעודיים

סטטוס תוכניות | פריסת תוכניות מרכזיות במהלכים

מהלכים

תוכניות

תוכניות נוספות (c&o)	דיוור נגיש	רשות מקדמת הזדקנות מיטבית	מטפלות.ים בזקנים סיעודיים	ניהול בריאות ותפקוד	שייכות חברתית	תעסוקה איכותית	מוכנות לניהול תקופת החיים החדשה	אוריינות דיגיטלית
ניצולי שואה					בני משפחה	הפלוס בשישים	סדנאות הכנה לכרישה	המיזם לאוריינות דיגיטלית - יסוד
טיפול פליאטיבי				אקטיבנט	תאום טיפול	אמצע הדרך	מרכזי אפ +60	
			יישום הכשרות במוסדות	משגב	קהילה תומכת			
השיבה הביתה	תכנון ברשויות muni 100	התנסות הכשרות	הכשרה לאומית לדמנציה	קהילה לדורות משולבת	מרחב וירטואלי תעסוקה	מרכזי אפ +60 מעטפת	מרחב וירטואלי הכנה לכרישה	פיתוח מיומנויות חיים
			קופות חולים					

סטטוס פעולות רוחב | פריסת פעולות רוחב במהלכים

מהלכים

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית muni 100	מטפלות.ים בזקנים סיעודיים	ניהול בריאות ותפקוד	שייכות חברתית	תעסוקה איכותית	חוסן אישי ומוכנות לניהול תקופת החיים החדשה	אוריינות דיגיטלית
השלמת מודל וכלי מדידה	השלמת מדדים ותאוריית שינוי	בניית שותפות עם מאוחדת	מחקר כלכלי בני משפחה	השלמת פרופילים	השלמת מפת הידע במהלך	השלמת מדדים ותאוריית שינוי
בניית השותפות והמימון	גיבוש תמריצים לדחיקת תלות לפרט ולמערכת	עדכון תוכנית לאומית בדמנציה	בניית מערך מחקר ודאטה	בניית הסכמות בין השותפים	הסדרה רגולטורית	הכשרות TTT לגופי אימפקט
רתימת הרשויות לשינוי	הכשרת מכשירים TTT	ליווי אשכול שורק דרום	רתימת עו"סים לשינוי	רתימת מעסיקים לשינוי	הכשרת מנחים כסוכני שינוי	הפצת ידע - התאמת סביבות דיגיטליות

פעולות רוחב

מחקר דאטה דיגיטל | פיתוח ידע והכשרה | קידום מדיניות ומודעות | ניהול שותפויות

פעולות רוחב לקידום אתגר ההזדקנות

מחקר דאטה ודגיטל

- הטמעת אינוויזיקר בשירותים ארציים לטיפול באזרחים ותיקים
- פיתוח מקורות מידע חדשניים

למידה וידע

- קבלת החלטה על הקמת בית הספר לאומי-בין משרדי להזדקנות מיטבית והיערכות ליישומה
- בניית תוכנית לרתימת סוכני שינוי במערכות השונות לקידום המהלכים והאתגר

קידום מדיניות

- פרסום דוח ראשון של אתגר ההזדקנות על ידי הלמ"ס בכלי דיגיטלי
- גיבוש המלצות ליעדים להזדקנות מיטבית והטמעתם בתהליכי התכנון בממשלה
- קהילת החדשנות Aging IL: פיתוח מענים לאתגרי הזקנה, רישות ושיתוף מידע וידע עם בעלי עניין
- קורס "טכנולוגיות בשירות הזיקנה" והאקתון במוסדות אקדמיים

פיתוחים חדשים

- מרחב ווירטואלי לתעסוקת מבוגרים
- מרחב וירטואלי לניהול תקופת החיים החדשה
- קהילה לדורות היברידית

- קידום פורום ממשלה - ג'וינט אשל להטמעת המדדים והמהלכים להזדקנות מיטבית
- העמקת השותפויות עם קופות החולים
- הרחבת שותפויות עם גופים פילנתרופיים ועסקיים

מהלך

אוריינות דיגיטלית

מדוע זה חשוב?

אחוזי שימוש נמוכים במיוחד בשירותים משמעותיים: שירותי ממשל (32%), בריאות (40%), בנקאות (37%), צרכנות (29%).

(למ"ס 2020 ; מכון ברוקדייל 2021)

18% מבני ה-65+
ו-44% מבני ה-75+
לא נמצאים כלל באינטרנט

במהלך משבר הקורונה זקנים בעלי אוריינות דיגיטלית תפקדו טוב יותר והידרדרו פחות.

(3 סקרי ג'וינט אשל ומכון ERI , 2020-1)

אוריינות דיגיטלית היא מכפיל כוח רוחבי לחוסן בריאותי, חברתי וכלכלי.

מהלך

אוריינות דיגיטלית

מדדי פרט | עלייה בהיקף ואופי השימושים התורמים להזדקנות מיטבית | עלייה בעמדות חיוביות לגבי טכנולוגיה ובתפיסת היכולת ללמידה.

מדדי מערכת | עליה בנגישות למכשיר קצה מתאים וחיבור לרשת | גידול בפיתוח סביבות ומוצרי דיגיטל מותאמים.

מטרת המהלך וקהלי יעד

איתור והכשרת נעדרי אוריינות דיגיטלית, מעגלי תמיכה ואנשי מקצוע במסגרת כלל המהלכים באגף | הכשרת גופים בעלי ממשק משמעותי של זקנים ודיגיטציה לטובת שיפור והנגשת השירותים והמוצרים.

לאור זאת נדרשת הכשרה לטובת עלייה בהיקף ובאופי השימושים התומכים בתחומי חיים משמעותיים, לצד גישה למכשירי קצה מותאמים, חיבור לרשת ומוצרים נגישים, לצד שינוי עמדות בקרב הפרט והאקוסיסטם.

רציונל | עצמאות בשימושים דיגיטליים תורמת לניהול אורח חיים פעיל ובריא, התנהלות כלכלית והשתתפות חברתית, ובכך מהווה מכפיל כוח להזדקנות מיטבית.

על אף העלייה בשימוש באינטרנט, נותרו פערים משמעותיים באופי ואיכות השימוש.

פעולות רחב

- **מחקר, דאטה דיגיטל**
גיבוש תיאוריית השינוי ומפת מדדים למהלך המורכבת ממדי המהלכים ותוכניות באגף
- **פיתוח ידע והכשרה**
סקירת ספרות – התערבויות ותוכניות בעולם (BP) ומחקרי ROI בחינת אפשרות להקמת דשבורד למהלך
- **קידום מודעות ומדיניות**
הכשרות TTT לסוכני השינוי – נותני שירותים מרכזיים, גופי הדרכה
צמצום פערי ידע על מאפייני זקנה בהקשר להקניית עצמאות דיגיטלית, התאמה והנגשה של שירותים
- **קידום מודעות ומדיניות**
קידום תו תקן לנגישות מוצרים דיגיטליים והטמעת התפיסה בקרב מפתחים ונותני שירותים

תוכניות

- **המיזם לאוריינות דיגיטלית**
- הכשרות לקהל היעד ומעגלי תמיכה
- פיתוח והפצת ידע לאנשי מקצוע בתחום
- גיוס שחקני מפתח באקוסיסטם לטובת התאמת שירותים וסביבות דיגיטליות לזקנים

אוריינות דיגיטלית

יעדים מרכזיים 2022

- השלמת מפת הידע של המהלך – מפת מדדים, פרופילים, פרקטיקות, מחקר כלכלי
- קבלת הסכמת שותפים על תקצוב רב שנתי
- גיבוש כלי מחקרי שניתן להטמעה באופן חוצה אגף וג'וינט
- גיוס סוכני שינוי אסטרטגים באקוסיסטם וכיתוח TTT עבורם

הישגים מרכזיים 2021

- פיתוח של מדריך להנגשת שירותים דיגיטליים לבני +65
- פיתוח תכנים מתקדמים לקהל היעד ו-TTT לסוכני שינוי
- הקמה וניהול פורום אוריינות דיגיטלית חוצה ארגון בג'וינט ישראל

אוריינות דיגיטלית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
המיזם הלאומי לאוריינות דיגיטלית	הפעלת קורסים והכשרות לקהל היעד לטובת העלאת רמת המיומנויות וידע לצד שינוי עמדות כלפי שימוש בטכנולוגיה	אזרחים ותיקים ללא א.ד. או בעלי שליטה נמוכה.	בהטמעה - בסיס [A] בפיתוח - מרותקי בית, מיומנויות חיים [D]	רמת הפרטן 1. עלייה מובהקת בעמדות חיוביות לגבי טכנולוגיה והתועלת לפרט, ובתפיסת היכולת העצמית ללמידה 2. רכישת ידע ומיומנויות בשימוש בכלים דיגיטליים 3. עלייה בהיקף ואופי השימושים 4. עלייה בנגישות למכשיר קצה מתאים וחיבור לרשת רמת המערכת 5. שינוי בשיטות העבודה באופן התורם לקידום עצמאות דיגיטלית בקרב 20 גופי אימפקט

מהלך

חוסן אישי ומוכנות לתקופת החיים החדשה

מדוע זה חשוב?

נדרש מאמץ לאומי לשינוי פרדיגמת חיים

להתנהלות של business as usual צפויות השלכות כלכליות וחברתיות

מודעות, מוכנות וניהול נכון של התקופה החדשה ישפיעו על הפרט והתנהלותו כך שהזדקנותו תהיה מיטבית

העלייה בתוחלת החיים יצרה תקופת חיים חדשה שטרם הומשגה וטרם הוכרה על ידי מערכות המדינה

מהלך

חוסן אישי ומוכנות לתקופת החיים החדשה

מדדים ברמת הפרט | שיפור אוריינות דיגיטלית, אוריינות בריאות, אוריינות פיננסית, אוריינות חברתית בקרב בני +60

מדדים ברמת המערכת | זכאות אישית לכל אזרח להיערכות לתקופת החיים החדשה

מטרת המהלך וקהלי יעד | העלאת המודעות של כל אזרח מגיל 60 לתקופת החיים החדשה, והנעה להתנהגות מושכלת שלו בהיבטים כלכליים, בריאותיים וחברתיים.

היערכות של האדם בנושאים אלו תגדיל את רווחתו וחוסנו ותקטין את ההוצאה הציבורית. המהלך יקדם הסדרה של הזכאות להיערכות לתקופת החיים החדשה לכל אזרח מגיל 60.

רציונל | עם העלייה בתוחלת החיים נוצרה בהדרגה תקופת חיים חדשה. העשורים שנספּו באמצע החיים מעלות שאלות קיומיות של משמעות, בריאות וביטחון כלכלי ומצריכות היערכות מחודשת.

פעולות רחב

- התנהגויות כלכליות לקראת הפרישה וההשפעה על המשק ועל הפרט מודלים לרגולציה תומכת הזדקנות מיטבית
- הכשרת סוכני שינוי ברשויות מקומיות, עיתונות ותקשורת, אקדמיה
- שינוי גילנות עצמית ומודעות להזדקנות מיטבית
- שימוש בכלים של כלכלה התנהגותית לשינוי התנהגות
- הגדרת זכאות להיערכות להזדקנות מיטבית, תמריצים למעסיקים, לארגונים ולפרט

מחקר, דאטה ודיגיטל

פיתוח ידע הכשרה

קידום מודעות ומדיניות

תוכניות

- סדנאות בדגש על היערכות פיננסית והחלטות שיש לקבל בטרם פרישה. מועברות ברשויות שונות.
- מרכזים עירוניים להכנה ותכנון תקופת החיים החדשה והיערכות להזדקנות מיטבית.
- הרחבת המודל של מרכזי אפ +60 ל-12 רשויות במודל ליווי שונה
- הנגשת השירותים של היערכות לתקופת החיים החדשה באמצעות הרשת ברמה הארצית

סדנאות הכנה לפרישה

מרכזי אפ +60

מעטפת ליווי רשויות להקמת מרכזי אפ +60

מרחב וירטואלי לניהול תק' החיים החדשה

חוסן אישי ומוכנות לתקופת החיים החדשה

יעדים מרכזיים 2022

- השלמת המחקרים ומפת הידע של המהלך | מפת מדדים, פרופילים, פרקטיקות, מחקר כלכלי
- הסדרה רגולטורית של הנושא | החלטה על תקצוב, זכאות, ומודל תפעולי של השירותים
- הסמכת מנחים | יצירת פרופסיה של מנחים לתקופת החיים החדשה
- התאמת התוכניות בשטח למפת הידע של המהלך

הישגים מרכזיים 2021

- גיבוש ראשוני של תיאוריית השינוי
- אפיון המחקרים הנדרשים לתיקוף תיאוריית השינוי, בחינת קהלי היעד בסיכון ולמידה של BP מהעולם
- הבניית התוכניות בשטח והטמעתן בראי המהלך

חוסן אישי ומוכנות לתקופת החיים החדשה

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב ב-DNA	מדדים מרכזיים
מרכזי אפ +60 [מרחב פיזי להזדקנות מיטבית]	חיזוק החוסן מבחינה אישית, כלכלית ותעסוקתית של האדם ע"י הערכות ליציאה לפרישה ולהזדקנות בהמשך. באמצעות הקמת מרחב פיזי ככתובת רשותית לעידוד הזדקנות פעילה, מתן כלים, הכוונה ומיומנויות לתכנון וניהול תקופת החיים החדשה	אזרחים ותיקים עצמאים בגילאי 60-75 לערך	בהטמעה [A]	ברמת הפרט 1. תחושת מסוגלות ואמונה ביכולת 2. תחושת משמעות ויצירת סדר יום משמעותי ברמת מערכת 1. השפעה על קידום זיקנה פעילה ברשויות
מרחב וירטואלי לניהול תק' החיים החדשה	חיזוק החוסן מבחינה אישית, כלכלית ותעסוקתית של האדם ע"י הערכות ליציאה לפרישה ולהזדקנות בהמשך. באמצעות: הקמת מרחב וירטואלי נגיש לעידוד הזדקנות פעילה, מתן כלים, הכוונה ומיומנויות לתכנון וניהול תקופת החיים החדשה	בני +60	בפיתוח [D]	ברמת הפרט 1. הנעה לפעולה בעקבות הלמידה והתהליך שמשתתף יעבור במרחב הווירטואלי
מעטפת לרשויות אפ +60	חיזוק החוסן מבחינה אישית, כלכלית ותעסוקתית של האדם ע"י הערכות ליציאה לפרישה ולהזדקנות בהמשך. באמצעות מעטפת של יעוץ הכשרה וליווי לרשויות נוספות להקמת מרכזי אפ +60 במודל שונה, פיתוח לחברה הערבית	אזרחים ותיקים עצמאים בגילאי 60-75 לערך	בפיתוח [D]	ברמת הפרט 1. תחושת מסוגלות ואמונה ביכולת 2. תחושת משמעות ויצירת סדר יום משמעותי ברמת מערכת 1. השפעה על קידום זיקנה פעילה ברשויות
סנאות הכנה לפרישה	פיתוח וביצוע סנאות להקניית ידע וכלים לתכנון פיננסי של תהליך הפרישה מעבודה ולשיפור תהליך קבלת החלטות פיננסיות	בני +60 - מיקוד באוכלוסיות דוברות רוסית, ערבית ואמהרית. וכן לאוכל' במעמד סוציו' נמוך	בהטמעה [A]	ברמת הפרט 1. קבלת כלים לתכנון הפרישה 2. טיוב תהליך קבלת ההחלטות 3. הקלה על שלב המעבר וההסתגלות 4. יצירת מודל סטנדרטי לסדנה

מהלך

תעסוקה איכותית [מבוגרים]

מדוע זה חשוב?

שוק העבודה נמצא בתהליכי שינוי רבים. בעידן של 100 שנות חיים שוק העבודה נדרש להתאים את עצמו גם לאתגרי העסקה רב גילית.

שיעורי התעסוקה בירידה - 69% מועסקים מבני 55-64, לעומת 85% בקרב בני ה-35-44, ורק 22% מועסקים מגיל 65 ומעלה. בחברה הערבית הנתונים חריפים משמעותית

מבוגרים מתקשים להשתלב חזרה בשוק העבודה, והם הראשונים שיהיו מועמדים לפיטורים.

תעסוקה איכותית היא המפתח לחוסן כלכלי עבור הפרט ועבור המשק.

מהלך

תעסוקה איכותית (מהלך משותף של תבת ואשל)

מדדים | הגדלת שיעורי התעסוקה של עובדים מבוגרים מגיל 45 ומעלה (גם לאחר גיל הפרישה בחוק).
חיזוק החוסן הכלכלי לפרט באמצעות הגדלת שנות העבודה והחיסכון.

מטרת המהלך וקהלי יעד | התאמת שוק העבודה לעידן של 100 שנות חיים. המהלך מתמקד בהעלאת המודעות וביצירת התנאים והתמריצים הן ברמת הפרט, הן ברמת המעסיקים והן ברמת המדיניות - על מנת לחולל הזדמנויות לשילוב מחדש של מבוגרים ולשימור עובדים מבוגרים במקומות העבודה ולקדם תעסוקה איכותית למבוגרים בישראל, דגש לאוכלוסיות פגיעות ולחברה הערבית

רציונל | בחינת השינויים בתוחלת החיים יחד עם השינויים המתפתחים בעולם העבודה, מציפה פערים משמעותיים: גיל הפרישה המנדטורי והתפיסות ביחס לעובדים מבוגרים לא השתנו, אלא החמירו, ואף הוכללו ביחס לעובדים כבר בעשור החמישי לחייהם.
נוצרה מציאות בה האדם נדרש להיות מסוגל לכלכל את עצמו בממוצע למשך כשני עשורים גם לאחר גיל הפרישה הרגולטורי, אולם המציאות התעסוקתית הנוכחית מדירה את העובד המבוגר ולא מאפשרת לו להיות בחוסן הכלכלי הנדרש להמשך חייו והזדקנותו בעתיד.

פעולות רחב

מחקר, דאטה דיגיטל

• עלות תועלת, מחקר בשיתוף מכון אהרון

פיתוח ידע הכשרה

• קידום מודעות והקניית כלים בקרב מעסיקים קובעי מדיניות והמבוגרים עצמם על החשיבות והדרך להמשכיות בתעסוקת מבוגרים

קידום מודעות ומדיניות

• התאמת חוק פרישה לתוחלת חיים, ביטול הדיסריגארד, תמרוץ לפרט ולמעסיקים להמשך עבודה וליזמות

תוכניות

הפלוס בשישים

• מרכזי תעסוקה והשמה עירוניים המכילים מסלול לבני 60 פלוס

אמצע הדרך

• מרכזי תעסוקה והשמה עירוניים לבני 45-75 (מהלך משותף של אשל ותבת)

מרחב וירטואלי תעסוקה

• הנגשת שירותי תעסוקה והשמה לאזרחים מבוגרים באמצעות הרשת ברמה הארצית

תעסוקה איכותית

(מהלך משותף של תבת ואשל)

יעדים מרכזיים 2022

- השלמת המחקר ומפת הידע של המהלך על בסיס המלצות מחקר בהובלת פרופ' אקשטיין
- הסכמות שותפים על מהות המהלך ומרכיביו
- גיבוש והתנעה של תוכנית יישום מוסכמת עם תקציב רב שנתי
- הקמת הפלטפורמה הדיגיטלית לקידום תעסוקה מרחוק
- עבודה בקרב מעסיקים לעידוד העסקה רב גילית, שימור עובדים ותהליכי גיוס וקליטה מותאמים

הישגים מרכזיים 2021

- בניית שותפות לגיבוש המהלך ויציאה לדרך | משרד העבודה, המשרד לשוויון חברתי, תבת ואשל.
- אפיון הפלטפורמה הדיגיטלית לקידום תעסוקה מרחוק והתנסויות טכנולוגיות ראשוניות.
- קבלת דוח מחקר בראשות פרופ' אקשטיין וחילוץ המלצות מרכזיות ליישום [קהלי יעד, פרקטיקות, הצדקה כלכלית]
- הטמעת הפלוס בשישים ואמצע הדרך על ידי המשרדים השותפים כחלק מהמהלך

תעסוקה איכותית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב ב-DNA	מדדים מרכזיים
מרחב וירטואלי תעסוקה	הקמת תשתית דיגיטלית חדשה, המגישה שירותי תעסוקה מקוונים נרחבים לאוכלוסיית המבוגרים בכלים טכנולוגיים	בני 45 ומעלה (כולל לאחר גיל פרישה) המעוניינים להשתלב בחזרה בעולם העבודה	בפיתוח [ס]	איפיון התשתית ואיפיון הפרופילים השונים ניסוי בכלים שונים שירכיבו את התשתית הקמת התשתית הדיגיטלית המלאה
מעטפת מקצועית	ליווי והכשרה לצוותי התוכניות בהטמעה, פיתוח ומידול של כלים חדשים לליווי תעסוקתי וסדנאות למשתתפים, יצירת קהילה מקצועית והשפעה על האקטסיסטם. ליווי הפיתוח של המרחב הוירטואלי	צוותים מקצועיים	ממשיכה [N]	תוכנית הדרכה שנתית לאנשי המקצוע בניית כלים וסדנאות למשתתפים טיפול קהילה מקצועית העוסקת בליווי תעסוקתי למבוגרים ליווי פיתוח המרחב הוירטואלי, חיזוק הכלים הדיגיטאליים והבניית המודל ההיברידי של הליווי התעסוקתי תעסוקתי למבוגרים.

תעסוקה איכותית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב ב-DNA	מדדים מרכזיים
ארגונים ומעסיקים מקדמי תעסוקה איכותית למבוגרים	יצירת שותפויות עם מעסיקים להשפעה על שימור וקליטת עובדים מבוגרים. בניית הכשרות מקצועיות בשיתוף מעסיקים ויצירת היצע משרות איכותי.	מנהלי משאבי אנוש וגורמי הכשרה	ממשיכה [N]	1. הטמעה של כלים המקדמים העסקה רב גילית בארגונים 2. יצירת קהילה מקצועית של מעסיקים ללמידה משותפת 3. קידום הכשרות מקצועיות בשיתוף מעסיקים

מהלך

שייכות חברתית

מדוע זה חשוב?

קשרים המספקים **תחושת שייכות** תורמים במידה רבה לתחושה של האדם שחייו **משמעותיים**.

(Lambert, Stillman, Hicks, Kamble,)

(Baumeister, & Frank, 2013)

יותר מ-25% מהאזרחים הוותיקים העידו שהקהילה היא אחד משלושת **גורמי הסיוע העיקריים** עבורם.

(אשל ו-ERI, 2020)

כ-30% מהאזרחים הוותיקים מדווחים על **בדידות** במידה רבה ובמידה מסוימת.

(שנור, זכה, 2020)

20% מהאזרחים הוותיקים **חיים בעוני** ולכן נמצאים בסיכון מוגבר לניתוק חברתי.

(שנור וזכה, 2020)

מהלך

שייכות חברתית

רציונל | קהילות מספקות תמיכה, מצמצמות את תחושת הבדידות, ומהוות גורם חשוב במצבי מצוקה או מקרי חירום ואסון. השתתפות חברתית ורשתות חברתיות מגבירות את תחושת השייכות לקהילה ואת היכולת לקבל ממנה תמיכה.

המהלך מתמקד באיתור אקטיבי של זקנים החיים בקהילה והמצויים בסיכון להידרדרות בגין ניתוק חברתי | קושי כלכלי | מצב משפחתי | שבריריות ובניית מעטפת תומכת סביבם הכוללת שירותים לבית, סיוע קהילתי מקומי ותכלול ומעקב אחר מצבם על ידי המחלקה לשירותים חברתיים

מטרת המהלך וקהלי יעד | הגברת ההשתתפות החברתית ותחושת השייכות של זקנים המצויים במצבי סיכון להידרדרות המתגוררים בקהילה – מנותקי קשר/דלי תמיכה (כ- 10% - יתוקף במחקר פרטני)

מדדי פרט | השתתפות חברתית, רשתות חברתיות, תחושת שייכות.

מדדי מערכת | משפחה | קהילה | מחלקה לשירותים חברתיים

תוכניות

- שירות לבני משפחה מטפלים במחלקה לשירותים חברתיים (מסע) ובעולם העבודה
- טיפול משולב של מערכת הבריאות והרווחה בזקנים במצבי סיכון מרובים באמצעות צמדי אחות ועו"ס
- מעטפת שירותים עד הבית לאזרחים ותיקים הכוללת צוות תומך בשוטף וסל מענים לבחירה בתחומי הרפואה, סל חברתי, שירותי הנגשה ועוד.
- מעטפת קהילתית תומכת להגברת ההשתתפות והרשתות החברתיות של אזרחים ותיקים

בני משפחה מטפלים

תאום טיפול

קהילה תומכת הדור הבא

קהילה לדורות משולבת

פעולות רחב

- מפת מדדים ופרופילים בסיכון למהלך
- הטמעת כלי דאטה דיגיטל תומכי ניהול ומדידה במהלך
- הקניית אוריינות דיגיטלית לזקנים לצורך חיבור השתתפות חברתית
- הכשרות לצוותי טיפול במערכת הרווחה ובקהילה והטמעת גישה קהילתית
- הטמעת השינויים במסגרת הנהלים והתע"ס במשרד

מחקר, דאטה דיגיטל

פיתוח ידע הכשרה

קידום מודעות ומדיניות

שייכות חברתית

יעדים מרכזיים 2022

- הגדרת הבטא סייט של המהלך.
- כיתוח מערך הדאטה והדיגיטל שיתמוך את הניהול והמדידה השוטפת במהלך.
- רתימת סוכני שינוי במערכת שירותי הרווחה להגברת רשתות תמיכה והגברת שייכות.
- התאמת תהליכי העבודה במחלקות לשירותים חברתיים לתמיכה במהלך.
- דיוק מדדי המהלך והתאמה לתכניות השונות.

הישגים מרכזיים 2021

- בניית השותפות ומנגנוני העבודה סביב המהלך עם מנהל אזרחים וותיקים
- כיתוח המעטפת הקהילתית במהלך
- בניית מפת מדדים (המפה בתהליכי תיקוף)
- הפעלת תיאום טיפול ב-25 רשויות במשבר הקורונה

שייכות חברתית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
איחוד קהילות תומכות-הדור הבא	1. אספקת סל שירותים לבית, גמיש, ממוקד בזמן, וניתן לבחירה, המאפשר רשת ביטחון תומכת ואיכות חיים 2. דחיקת התלות בקרב הזקנים, והגברת תחושת הבטחון והשליטה	זקנים בביתם תוך דגש על זקנים דלי רשתות תמיכה	ממשיכה [A]	1. לפחות 50% מהמנויים ישתתפו בפעילות חברתית בתדירות קבועה [בהשוואה לכ-20% היום]. 2. 70% מהמנויים ינצלו מלא את סל השירותים בו בחרו. [בהשוואה ל-20% היום] 3. 50% מהמנויים יעידו כי הם מודעים ליכולתם לבחור שירותים חדשים 4. מדד מערכת תמיכה (פרט) 5. מדד השתתפות חברתית. (פרט)
קהילה לדורות משולבת	1. הרחבה והעמקה של ההשתתפות החברתית של האזרחים הוותיקים. 2. הכשרת עו"ס זקנה לעבודה בגישה הקהילתית.	1. אזרחים וותיקים במצבי סיכון 2. אזרחים וותיקים במעגל הרחב 3. עו"ס זקנה	מתחילה [A]	בגיבוש
בני משפחה מטפלים	1. ברשויות - פיתוח והטמעת מודל שרות לבני משפחה מטפלים במחלקות לשירותים חברתיים ככתובת למתן מידע, מיצוי זכויות ופעילות הפגה 2. בעולם העבודה – הכשרות לקידום מודעות ומתן כלים למעסיק לטיפול בתופעת ה-caregiving והקונפליקט בין עבודה וטיפול בקרוב זקן,	1. אנשי מקצוע במחלקה לשירותים חברתיים 2. מעסיקים	מסתיימת השנה [A] ממשיכה [N]	1. הטמעה מלאה ברשויות 2. עליה במודעות ובפעולות בקרב מעסיקים, התאמות רגולציה במקומות עבודה

שייכות חברתית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
תיאום טיפול בזקן בקהילה	1. מענה משולב של מערכות הרווחה [עו"ס] והבריאות [אחות], לזקנים בעלי צרכים מורכבים ולבני משפחותיהם הכולל מענה הוליסטי, מיצוי זכויות ושירותים באופן מותאם וממוקד לקוח.	זקנים עם ריבוי צרכים רפואיים וסוציאליים מורכבים, מנותקי רשתות תמיכה וקשר	ממשיכה [N]	ברמת פרט 1. איזון, שימור שיפור במצב הזקן בקרב לפחות 50% ממשתתפי התכנית. 2. הגברת תחושת השייכות והרחבת רשתות התמיכה. בקרב 50% מהזקנים 3. מכגש פנים מול פנים בקרב 90% מהזקנים. 4. שימוש ביותר שירותים בקהילה 5. הפחתת ימי אשפוז אשפוזים חוזרים 6. דחיקת מיסוד ברמת מערכת 1. יצירת דפוסי עבודה בין מערכת הבריאות והרווחה בשלושת הרמות- בינמשרדי, מחוזי ומקומי 2. הטמעת השירות

מהלך

ניהול בריאות ותפקוד

מדוע זה חשוב?

75% מבני 65+ הם עם מחלה כרונית אחת לפחות.

העלות הכוללת של הטיפול במחלות כרוניות היא 9 מיליארד ₪ בשנה.

ניהול בריאות מיטבי הוא בעל תועלות ברמת הפרט והקהילה, והוא תורם להזדקנות במקום, לדחיקת תלות, לשימור תפקוד ואיכות חיים ולחיסכון כלכלי.

(כנס ים המלח, 2015)

להתנהגות הבריאותית של הפרט וניהולה יש השפעה מכרעת על התפתחות מחלות כרוניות, מוגבלות ותלות.

מהלך

ניהול בריאות ותפקוד

מדדים ברמת הפרט | אוריינות בריאות, אוריינות בריאות מקוונת, אקטיבציה בטיפול העצמי, פעילות גופנית, תזונה נכונה, תפיסה עצמית של בריאות, חוסן, חוללות עצמית

מטרת המהלך וקהלי יעד | מקסום ניהול הבריאות הכולל ניהול מצבים רפואיים ואורח חיים בריא של בני +65 הנמצאים בסיכון להידרדרות ובסיכוי משמעותי למניעתה או לדחיקתה (ההיקף ידויק במחקר).

בריאות ושימור תפקוד, מוכח כתורמות לצמצום התחלואה, מניעת ודחיקת התפתחותן של מחלות כרוניות, ירידה קוגניטיבית ומצבי תלות על השלכותיהן ברמת הפרט והחברה. (כנס ים המלח, 2015)

רציונל | עם העלייה בתוחלת החיים ובשיעור הזקנים באוכלוסייה, מסתמנת מגמה של גידול בשנות חיים בבריאות שאינה טובה ופגיעה באיכותם. ניהול בריאות הכולל אימוץ ויישום של פרקטיקות אפקטיביות של מניעה וקידום בריאות,

פעולות רחב

- מיפוי צרכי והיקפי שיקום, סקר ניהול בריאות במדגם מייצג וזיהוי פרופילים בסיכון, BP למניעת שבריריות, מפת מדדים למהלך
- הכשרת צוותי טיפול במערכות השונות להקניית גישת מניעה ושיקום ולניהול בריאות, פיתוח תפיסת הכשרה לאומית בדמנציה
- הכוונת מענקי תמיכה ותמריצים אחרים ורגולציה תומכת במניעה, בשיקום ובשימור תפקוד

מחקר, דאטה דיגיטל

פיתוח ידע הכשרה

קידום מודעות ומדיניות

תוכניות

- מערכת דיגיטלית אינטראקטיבית להערכה תפקודית עצמית, קבלת המלצות ומיפוי שירותים מקדמי בריאות
- 7 מרכזי שיקום גריאטרי בקהילה הפועלים בגישה כוללת, ומשלבים שיקום, מניעה ואורח חיים בריא
- ייעוץ אשכול מקדם הזדקנות בריאה ופעילה באמצעות מעטפת לתכנון, יישום ומעקב עפ"י מדדים
- שותפות אסטרטגית לפיתוח ניהול בריאות והזדקנות מיטבית עפ"י מפת מדדים קופתית מותאמת.

אקטיבנט

משגב

אשכול שורק דרום

קופות חולים

ניהול בריאות ותפקוד

יעדים מרכזיים 2022

- השלמת המחקר ומפת הידע למהלך | מדדים, פרופילים בסיכון, פרקטיקות מיטביות
- הקמת ועדה מקצועית של שותפים שתלווה את בניית המהלך
- התנסות עם אשכול שורק דרום בקידום הזדקנות בריאה
- גיבוש התערבות מוכוונת למניעה בזיקנה עם קופות החולים.

הישגים מרכזיים 2021

- חתימת חוזים עם רוב קופות החולים הגדולות באתרי הפיילוט במשגבים
- גיבוש תפישת הכשרה לאומית בנושא דמנציה במסגרת פורום שותפים ומומחים רחב
- איתור והתנעה ראשונית של שותפות אסטרטגית למהלך בפלטפורמת קופות החולים.

ניהול בריאות ותפקוד

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
יחידות שיקום בקהילה [משגב]	1. פיתוח מודל לשיקום גריאטרי, המשלב ראייה הוליסטית עם גישה פסיכו-חינוכית, מוכוונת מניעה. 2. מתן מענה נגיש בקהילה ובמיוחד בפריפריות, לשיקום ושימור תפקוד של הזקן.	זקנים עם ירידה תפקודית עקב אירוע בריאותי חמור או עקב מצב בריאותי כרוני ממושך	ממשיכה [N1]	1. מניעת אשפוזים חוזרים 2. התמדה בתוכנית השיקום 3. שמירת תפקוד קודם עם סיום תהליך השיקום 4. הטמעת המודל בקהילה עם הבטחת קיימות כלכלית
מערך אזורי מתכלל לשיקום קהילתי [ActiveNet]	[www.activenet.org.il] 1. פלטפורמה דיגיטלית חדשנית למיפוי צרכים של הפרט והפניה לשירותים רלבנטיים בקהילה. 2. המערכת הוקמה לסייע בהנגשה מותאמת של שירותי בריאות, רווחה ופנאי לפרט וככלי תכנוני של שירותים ברמה המוניציפלית.	זקנים עם ירידה תפקודית קלה עד בינונית [בסיכון גבוה לנפילות]	ממשיכה [N2]	מידת ההטמעה של אקטיבנט בקרב רשויות וגורמים נוספים

מהלך

מטפלות.ים בזקנים סיעודיים

מדוע זה חשוב?

טיפול המוכוון לשימור תפקוד ודחיקת תלות יפחית הוצאות בריאות של הזקן ונטל טיפולי מבני המשפחה.
(ועדה בן משרדית, 2021)

תפיסת תפקיד המטפלים ותוכניות ההכשרה הנלוות אינן נותנות מענה מספק
(החלטת ממשלה 43, 2021)

הטיפול הניתן כיום אינו מוכוון לשימור תפקוד ודחיקת תלות ונוצר "גרעון טיפולי" אשר הולך ומחריף
(OECD, 2020)

שיעור הזקנים המטופלים בקהילה הזכאים לגמלת סיעוד עומד על כ-280,000 ונמצא במגמת עלייה
(בטל"א, 2021)

מהלך

מטפלות. ים בזקנים סיעודיים

מדדים ברמת מערכת |

איכות הטיפול, הטמעת תפישת התפקיד החדשה ומסלולי הקידום, צמצום שיעורי נשירה והגדלת שיעור התמדה

מטרת המהלך קהלי יעד |

מערכת הסיעוד תיתן טיפול המכוון לשימור תפקוד ודחיקת תלות של הזקן (כ-280,000 זקנים, כ-140,000 מטפלות)

מפגש שעות רבות במהלך השבוע יוצר פוטנציאל השפעה גדול. נדרש שינוי בתפיסת תפקיד המטפל, יצירת הכשרות תואמות, הטמעה מערכתית של התפיסה, יצירת תמריצים ליישום ויצירת תנאי תעסוקה המאפשרים התפתחות לאורך זמן.

רציונל | העלייה במספר מקבלי גמלת סיעוד, לצד הצרכים המתרבים של אוכלוסייה זו, מצריכים לנקוט בפעולות אשר ישפרו את איכות הטיפול והכוונתו לשימור תפקוד ודחיקת תלות. למטפל המלווה את הזקן באופן אישי

פעולות רחב

- מיפוי מדדים מלווים למהלך, מיפוי פרופילים של מקבלי גמלת סיעוד ושוהים במוסדות | מחקר הערכה מלווה להתנסויות
- גיבוש תכני הכשרות (כולל הכשרות TTT) למטפל מיומן, אוריינטציה וקבוצות תמיכה | הפקת תוצרים דיגיטליים | שימוש בסימולציות תומכות
- הרחבת סמכויות ויצירת תפקיד חדש
- הטמעת שינויים במכרז בטל"א לחוק סיעוד
- יצירת מערך תמריצים לפרט ולמערכת לדחיקת תלות
- הטמעת התפיסה החדשה בקרב מעסיקים וגורמים מקצועיים

מחקר, דאטה דיגיטל

פיתוח ידע והכשרה

קידום מודעות ומדיניות

תוכניות

- התנסויות בהכשרה לקורס מטפל מיומן, אוריינטציה למטפל מתחיל וקבוצות תמיכה וכן הכשרת עובדים מקצועיים ורתימת מעסיקים

התנסויות בהכשרה

מטפלות.ים בזקנים סיעודיים

(מהלך משותף של תבת ואשל)

יעדים מרכזיים 2022

- תחילת יישום בשטח של ההכשרות בהתאם לתפישה החדשה
- גיבוש מודל ההכשרה וההסמכה בענף כולל הכשרת המכשירים
- גיבוש מערך תמריצים לפרט ולמערכת לדחיקת תלות ושילובו במכרז בטל"א

הישגים מרכזיים 2021

- יצירת שותפות של משרדי הבריאות, הרווחה, הבטל"א, האוצר ורוה"מ והפעלת ועדה בינמשרדית
- הגשת דו"ח המלצות לממשלה לאור החלטת ממשלה 43 מ-2020
- רתימת המעסיקים והגורמים המקצועיים למהלך

מתפלות.ים בזקנים סיעודיים

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
יישום התנסויות הכשרה בקהילה	1. הכשרת מטפלים לרמת מטפל מיומן 2. הכשרת מטפלים באוריינטציה ייעודית למטפלים מתחילים 3. קבוצות תמיכה למטפלים	מטפלים ותיקים וחדשים מחברות הסיעוד	בפיתוח [ס]	1. איכות טיפול: אימוץ תפיסות ואמונות הקשורות בטיפול מיטיב מיומנויות הקשורות טיפול מיטיב עידוד לפעילות עצמאית של הזקן ברמת ADL ו-ADL עידוד ליציאה מהבית עם הזקן וליציאה עצמאית של הזקן ניהול סביבה וסיכונים למניעת נפילות או מצבי סיכון אחרים ניטור ומעקב אחר שינויים במצבו של הזקן אוריינות דיגיטלית של המטפלים 2. תפיסת התפקיד - משמעות וחשיבות של התפקיד שביעות רצון מהעבודה שחיקה

מהלך

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

מדוע זה חשוב?

לרשויות מקומיות יכולת השפעה דרמטית על אופי המרחב הציבורי והתאמתו לצרכי האוכלוסייה בעידן של 100 שנות חיים

המרחב השכונתי/עירוני נהיה רכיב משמעותי יותר ובעל השפעה מכרעת על המוביליות במרחב

במהלך השנים המרחב בו מתנייד האדם הולך ומצטמצם וחסמי יציאה מהבית הופכים משמעותיים

יציאה מהבית למרחב הציבורי היא אחד המנבאים לאיכות חיים

מהלך

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

מדדים ברמת הפרט | השתתפות, מוביליות, הליכתיות.

מדדים ברמת מערכת | הסרת חסמים פיזיים, כלכליים, חברתיים וחסמי מידע להשתתפות במרחב.

מטרת המהלך וקהלי יעד | היערכות של רשויות מקומיות לעידן של 100 שנות חיים באמצעות שינוי התפישות, תהליכי התכנון, התקצוב והעבודה, במטרה להסיר חסמים להשתתפות במרחב הציבורי של אזרחים ותיקים בתפקוד המאפשר להם לצאת למרחב הציבורי.

המהלך יעסוק בזיהוי הכלים והאמצעים בהם הרשות יכלה להסיר חסמים ולייצר תמריצים ליציאה מהבית. נשאף לפתח מדד ומודל יישומי לקידום הנושא ולהטמיעם ברמה הארצית והמקומית.

רציונל | יציאה מהבית היא אחד המנבאים לאיכות חיים. במהלך השנים המרחב בו מתנייד האדם הולך ומצטמצם – יורד הצורך לצאת לעבודה, עולה הקושי הפיזי להתנייד ועמם פוחתת המוטיבציה לכך.

פעולות רחב

- מפת מדדים למהלך
- כלי מדידה למהלך

- הכשרות של צוותים עירוניים להזדקנות מיטבית
- שינוי עמדות בקרב ראשי רשויות וגורמי תכנון עירוני לתפיסה "מנטל לנכס"

- פיתוח מדד ארצי למדידת הזדקנות מיטבית ברשויות
- תמרוץ לרשויות המקדמות זקנה מיטבית בהתאם למדד

מחקר דאטה דיגיטל

פיתוח ידע הכשרה

קידום מודעות ומדיניות

תוכניות

- הפעלת המודל במספר רשויות בישראל
- תוך מדידה ותיקוף
- ביצוע פרה-פיילוט בעיר תל אביב ובאשכול שורק דרום.

תכנון ברשויות muni 100

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

(Muni 100)

יעדים מרכזיים 2022

- התנעת פיילוט במספר רשויות בהתאם למודל שיגובש
- בניית שותפות ארצית מלווה עם יכולות הטמעה, מימון ותמרוץ
- ביצוע פרה פיילוט בת"א ובאשכול שורק דרום

הישגים מרכזיים 2021

- חתימת עיצוב מפת מדדים ומנופי שינוי למהלך (תוצרי עבודת מחקר)
- הקמת צוות שותפים מקצועי לתיקוף ופיתוח תוצרי המהלך
- רתימת שותפים אסטרטגים לפיתוח וקידום היישום של המהלך
- בחירת מיזמים טכנולוגים להזדקנות מיטבית במרחב הרשותי במסגרת קהילת Aging il

רשות מקדמת הזדקנות מיטבית

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
תכנון ברשויות Muni 100	מידול כלים ודרכי פעולה באמצעותם רשויות שונות יכולות לקדם ולמדוד הזדקנות מיטבית לתושבים החיים בה	אזרחים ותיקים המתגוררים באזור גיאוגרפי נתון, שביכולתם לצאת למרחב הציבורי	בפיתוח [ס]	מוביליות ונוכחות במרחב הציבורי [בפיתוח]
פרה פיילוט בעיריית תל אביב-יפו	ביצוע למידה ומידול ברשות גדולה עם כמות זקנים רבה.	אזרחים ותיקים המתגוררים בת"א- יפו שביכולתם לצאת למרחב הציבורי	בפיתוח [ס]	מוביליות ונוכחות במרחב הציבורי [בפיתוח]
פרה פיילוט באשכול שורק דרום * בסנכרון עם מהלך ניהול בריאות	ביצוע למידה ומידול באשכול בעל פוטנציאל מרחבי	אזרחים ותיקים המתגוררים באשכול שביכולתם לצאת למרחב הציבורי	בפיתוח [ס]	מוביליות ונוכחות במרחב הציבורי [בפיתוח]

תוכניות נוספות (C&O)

שם התוכנית	מטרת התוכנית	קהל היעד	שלב בDNA	מדדים מרכזיים
המיזם הלאומי להפגת בדידות לניצולי שואה (O&C)	הפגת בדידות של ניצולי שואה באמצעות ביקורים שבועיים בביתם ע"י הקמה מהירה של מערך התנדבות בפריסה ארצית.	ניצולי שואה	ממשיכה [N]	הפגת בדידות
סלב- פעילות פנאי למרותקי בית ניצולי שואה (O&C)	התאמת סל פעילויות לכל ניצול [מפגשים חברתיים, לימוד על טאבלטים, התעמלות, ריפוי בעסוק...]. המופעל על ידי מתנדבים וְאו אנשי מקצוע בבית הניצול. בממוצע – 3.2 שעות לשבוע.	ניצולי שואה מרותקי בית	הוטמעה [A]	הנגשת שירותים חברתיים בבית
צילום בגיל (O&C)	עיבוד טראומת העבר של ניצולי שואה באמצעות פוטותרפיה	ניצולי שואה	הוטמעה [A]	פעילות הפגה תרפיה
תיאטרון עדות (O&C)	ניצולי שואה ובני נוער עוברים תהליך קבוצתי טיפולי, במסגרתו הם מעבדים את טראומת השואה באמצעות דרמה-תרפיה. בסיום התהליך מועלית הצגה בהשתתפות בני הנוער והקשישים, המציגים יחד את סיפור ההישרדות	ניצולי שואה	הוטמעה [A]	פעילות הפגה פנאי ותיעוד
תוכניות בנושא טיפול פליאטיבי סוף חיים (O&C)	1. הטמעת הטיפול הפליאטיבי כחלק אינטגרלי ממערכת הבריאות בישראל באופן נגיש ובאיכות גבוהה 2. העלאת מודעות בקרב הקהל הרחב להעדפות טיפוליות	צוותים מטפלים במערכת הבריאות	ממשיכה [N]	העלאת המודעות אצל אנשי המקצוע והציבור הרחב
השיבה הביתה (O&C)	1. כיבוד רצון הזקן והמשפחות לחזור מאשפוז במוסד סיעודי חזרה לביתו באמצעות מעטפת של טיפול ביתי 2. חיסכון בעלויות למערכת הבריאות	זקנים סיעודים במוסדות ומבתי חולים והמוגדרים כסיעודיים או תשושי נפש והמבקשים לשוב לביתם	ממשיכה [N]	הישארות הזקן בביתו לאחר חזרתו מהמוסד ומספר אישפוזים

תקציב 2022

ריכוז הוצאות לפי מהלכים (אלפי ₪)

שם המהלך	סה"כ
מהלך חוסן אישי וניהול תקופת החיים החדשה	5,768
מהלך שייכות חברתית	15,583
מהלך ניהול בריאות ותפקוד	3,926
מהלך אוריינות דיגיטלית	2,542
מהלך הסיעוד *	5,431
מהלך רשות מקדמת הזדקנות מיטבית *	1,001
מהלך תעסוקה איכותית **	690
פעולות רוחב באתגר	5,700
תוכניות נוספות (c&o)	7,374
צוות כיתוח ומנהלה	12,406
סה"כ תקציב הוצאות	60,420

* התקציב כולל תוכניות שיאושרו בועד מנהל דצמבר 2021

** שריון תקציב לפני דיון עם השותפים

*** תקציב מול ביצוע לשנת 2021 יוצג בועד מנהל בחודש מרץ 2022

תקציב 2022

מקורות לפי חוזי ממשלה (אלפי ₪)

מקור	סה"כ
בסיס השותפות	30,977
הרחבות	20,551
חוזי 25:75	5,816
ג'וינט ישראל אשל ללא ממשלה	3,076
סה"כ תקציב הוצאות	60,420

תקציב 2022

בסיס שותפות לפי מהלכים (אלפי ₪)

ס"ה"כ	שם המהלך
3,265	מהלך חוסן אישי וניהול תקופת החיים החדשה
6,071	מהלך שייכות חברתית
3,926	מהלך ניהול בריאות ותפקוד
-	מהלך אוריינות דיגיטלית
-	מהלך הסיעוד
1,001	מהלך רשות מקדמת הזדקנות מיטבית
602	מהלך תעסוקה איכותית
3,103	פעולות רוחב באתגר
604	תוכניות נוספות (c&o)
5,092	צוות פיתוח מקצועי
3,536	מנהלה
27,200	ס"ה"כ תקציב הוצאות השותפות
3,777	יתרות להעברה מתקציב שנת 2021
30,977	ס"ה"כ תקציב

מבנה ארגוני ג'וינט-אשל

